सकाळचीं सवणीं

शरतचंद्र शेणै

दर्शन

हासमुखें भुरगें -
ताचे लागी उलयत खेळत
ताची हासमुखी आवस -
दर्शन हें दी माका
दर दिसा..

दोवा कण

फांतोडेर, फुलाचे पात्येर
एक दोवा कण..
ध्यानार बेसल्ल्या
एकाद्र्या ऋषी वरी..
त्या दोवा कणाच्या
काळजाच्या हारशांत..
सगळें मळब..
सगळी धर्तरी..

पारवे

सप्तरंगाचे हे इंद्रधोणवा,
चोय तूं मळबावेल्यान खाला..
ह्या आंगणांतल्या पारव्यांक
केद्दो साजता हो रंग
जो पूण तुका ना गा..

सोद

शेणलेल्या उतरांचो
सोद म्हजो..

धनी

उतरांचो मोगी..
तोच उतरांचो धनी..

उतरां

खुंटिल्लीं फुलां
पानार काडलीं..
गुंथिल्लीं उतरां
कागतार वाडलीं..

नातें

उतरां उतरांचें नातें
तशें मनशां मनशांचें -
मात्शे अंतर मदीं मदीं
भोव गरजेचे..

मोल

एक उतर अनमोल..
चड उतरांक
ना मोल..

मौन

उतरांचें मोल कळपाक
गरज मौनाची..
मौन तोखेवंक
गरज उतरांची..

अर्थ

आत्मो म्हज्यांत,
अर्थ उतरांत..

तत्व

मांस लासतलें,
हाडां फुट्टलीं,
नांव पुसतलें,
उतरां उरतलीं..

उतरां

उतरां शेवटून मारतल्या,
उतरांचें हें कितें रे केलां..
कसली गरज तुका उतरांची?
गरज तुका फकत फातरांची..

कणिका १

रीणाच्या उतरांक
उतरांचें रीण..

कणिका २

पान मू.. फूल मू..
फल मू.. कविता

बळी

कागता खातीर
बळी जालेल्या रुखा,
तुज्या कागताक आतां
जीव दितां..
म्हजे खातीर
बळी जालेल्या कागता,
तुका म्हजो आत्मो दितां..

कवितेचें पावल

रानांतले फातरेक
जीव दिलो
रामचंद्राल्या पावलान..
म्हज्यांतल्या फातराक
जीव दिला
कवितेच्या पावलान..

कालची कविता

फायचे कवितेक राखून हांवें
फालीं कितलीं वगडायलीं -
कालचे कविते,
तूं कोपून वशी..
कागतार तुकाच गो रंगयली -

गरोवपी

बरोवपी न्हय, गरोवपी तूं -
बारीक एक उतर उडोवन
मेळत एक कविता म्हणून
अशीच वाट पळोवपी..

कवितेची वेंग

कवितेचे वेंगेंत
शेणलों..
म्हजे माकाच
विसरलों..

काकुळट

कवे, तुजी काकुळट..
तुज्या कोशांतुल्यान
पाकां फुटून
भायर आयलेलीं
पिसोळीं सगलीं
दूर दूर वतात -
रसिकांचीं काळीजां सोदीत..

झाड

मना झाडार
सपन कळे..
थोडे फुलून
कवन जाले..

हांव

हांव आतां
ना जालां..
म्हज्या कवितांनी माका
खावन काडला..

रद्दी

कालचें घडित..
आयची खबर..
फायची कविता..
परां रद्दी ?

ती

सुचलेली कविता विसरलों
म्हणून हांव निर्शेलों -
पुण तिका म्हजी याद..
उलो मारता ती परतून परतून
लिखणी उखल उखल मेरेन..

निपून

ह्या को-या कागताच्या
भव्य विस्तारांत खंय तरी
निपून निपून आसा
एक सुंदर कविता..

शिंपी

कविता मू मोतीं
कवी केवल शिंपी..

पयलो रसिक

कवितेचो पयलो रसिक
खुद्द कवी..
भितर कविता जन्मता जन्मता
तिचो पयलो वयलो अणभव
ख-यान ताकाच जाता..

देव आनी मनीश

देवाक आमी मनीश केलो
मनीश जालो जनावर..

देव आनी हांव

देवाक हांवें सोरगार चडयलो
हांव बाबडो मनीश
पाताळांत पडलों..

देव आनी मनीश

मनीश सोदता देवाक
मेळ्ळो काय? मेळटलो?
कळना माका..

देव सोदता मनशाक
मेळ्ळो काय? मेळटलो?
कळना माका..

देव आनी देवळ

देव नाका, देवळ पुरो
क्रिस्त नाका, खुरीस पुरो
अळ्ळा नाका, मुळ्ळा पुरो..

देव आनी मनीश

देवा हातान मनीश
काळो आनी गोरो..
मनशा हातान देव
कितलो तो बरो..

देव दानव

जंय वेद
थंय वेताळ बी..
जंय देव
थंय दानव बी..

अवतार

'धर्मसंस्थापनार्थाय' म्हूण
मनशाचोच अवतार
कित्याक धरता देव?
हो धर्म म्हणचो फक्त
मनशाकच लागू कितें?
आनी कोणाक ना?
खंयच्याय युगांत?

तो जाणा

देवान घेतले अवतार भूमीचेर
मनशां खातीर,
फकत मनशां खातीर..
ताका खबर आसा, तो जाणा,
बाकी सगल्यांची
तकली जाग्यार आसा..

हे सर्पा -

वीख आनी विखा दांत
शेणिल्ले सर्पा,
भुंयेवेली जीण मुखार
कष्ट रे बाबा..

अजाप

गळटलो पिकल्लो पालो,
खेळटलो जिवो..
इतलें सादारण कितें वेगळें?
इतलें अजाप कितें वेगळें..

कालचो आनी आयचो

कालच्यांनी
भूंय सोडली,
भास सांबाळ्ळी..
आयचो..
भास सोडटा,
भूंय जोडटा..

दान

सिटी काय मेट्रो?
काय सिमेंटीचें रान?
रूख रुखावळ हांगा
कुराडेक दान..

सुनामी

राक्षसी ल्हारांक
तेद्दें कशी शिरापूं?
मनशांतलें मनीसपण
जागयताय तींच मू..

संतत

कुचेलाक भुरगीं कितलीं?
नातरां कितलीं?
पोणतुरां कितलीं?
हांव नेणा ..
पुण आज ताची संतत
जाल्या अगण्य..

जाणटे

दर जाणट्या भितर
आसा एक भुरगो,
दर भुरग्या भितर
आसा एक जाणटो..

लक्ष

कोण म्हणटा म्हूण
विचारूं नाका..
कितें म्हणटा म्हूण
लक्ष दी..

शिकवण

दूद दिलेल्या हाताकय
घास काडटा जिवाणें -
मनशा कडचान मू खरें
शिकून घेतलां ताणें..

घडित

दाव्या पोल्यार मारलो म्हणून
उजवो पोलो दाखयलो..
क्रिस्ता म्हज्या, राक माका,
होवय तांणी तापयलो..

फरक

दुडवा उंचार बेसल्लो चोयना अशी
दळडि-यांत बुडल्लो चोयना तशी -
तांकां ना (नाका)
परिचय एकामेकाचो
पुण फरक तांचो
फक्त एक जन्माचो..

फट

सगळें महाभारत आसत खरें
पुण जरासंधाची काणी मात फट -
वेगळायलेले कोण केन्नाच
जायनाय एकडे..
आपलेच आवसून
एकडे केलेले लेगीत
आज हांगा अमसरताय,
जावंक वेगळे..

गुपीत

म्हजो म्हणून हांसो ना
तुजें म्हणून रडणें ना -
समजुपाचें समजतलो
इतलें हांवें सांगतना -

शिकवण

बेठींच वगडायले
जिणेचे दीस इतले -
तर कितें?
जीवित कितें हें माका
शिकोवन मू ते गेले..

काळोख आनी उजवाड

काळखा कडेन पळयल्यार
काळोखूच काळोख..
उजवाडा कडेन पळयल्यार
उजवाडूच उजवाड..

आनी एक मिलेनियम -

प्लास्टिका आड उलयतल्ले
उलोवन उलोवन मरतले -
प्लास्टिक वापरतल्ले
वापरत वतले -
आनी एक मिलेनियम उदेतना
भूमीर प्लास्टिकच तिगून उरतलें -

आयचो मनीश

कोण बरो कोण कूडो?
हें माका विचारूंनाका.
कोणाच्यान माका फायदो?
केवल इतलेंच हांव जाणा..

रगताची वळख

रगत खरें कोणाचें आसा
आमच्या शीरांनी?
मनयत काय फाल्या
नरकासुरजयंती?

जीविताचें पुस्तक

जीविताच्या पुस्तकाक खंड चार
चोवीस अध्याय आनी पानां साबार
कागतां थोडीं बुरशीं काळीं
अध्याय थोडे नाशिल्लेच बरे..
तरीय मित्र, इतलें हें आवडीचें की
हेंच पुरो, हेंच जाय..

स्वधर्म

स्वधर्म करीना तरी तें
फलान अधर्म जाता.
समजून घे..

सपन

सपन आशिल्लें गोड गोड
पूण अर्द्यान जाग आयली..
म्हूण कितें? परतून निदेवंचें?
ना रे ना! जीवित शेणोवंचों ना..

रेलस्टेशन

गाडी लेट म्हणून आमी
एकामेकांची वळख घेतलेली
खबर सांगून वेळ गेलो
गाडी येता म्हणून आतां
खोशीच दिसना..

आवय

मायेमोगान सगलें घर दिपकावपी
दिवो..
असले एक आवयचे आमी
पूत आनी धुवो..

अस्वडीं

शिष्याची तोखणाय अस्वडीं
गुरूची टिका अस्वडीं
बापायलो मोग अस्वडीं
पुतालो राग अस्वडीं..

वैभव

भुरगो आसतना
उंगोटो दिकल्यार
रावणाक बरयतालो खंय..
आतां?
आतां तो फामाद पत्रकार गा..

जीवित

जीवित उलयतना
कान दिवन आयक..
मरण आपयतना
पाय फापडून वच..

भाव भेद

भितर आसता भेदभाव
भायर दिसता भाव भेद

an e-book by

Disha Institute of Konkani
Palluruthy, Kochi.